

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота
з китайської філології

на тему:

**СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАРАЛЕЛІЗМУ У
КИТАЙСЬКІЙ МОВІ ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕДАЧІ УКРАЇНСЬКОЮ
МОВОЮ**

Студентки III курсу, групи Пкит 10-20
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання

Освітньої програми:

Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови і літератури
(переклад влючно), перша – китайська

Власюк Іванни Юріївни

Науковий керівник: викл. Самаркіна А.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПАРАЛЕЛІЗМУ В КИТАЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	5
1.1. Визначення поняття паралелізмів у китайській мові	5
1.2. Структурні та типологічні особливості паралелізмів у китайській мові	8
1.3. Порівняльний аналіз паралелізмів у китайській та українській мовах	12
Висновок до Розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. СПОСОБИ ПЕРЕДАЧІ ПАРАЛЕЛІЗМІВ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ	17
2.1. Аналіз вживання паралелізмів, як художнього засобу, в українській та китайській літературах	17
2.2. Способи передачі паралелізмів в китайській мові	25
Висновок до Розділу 2	29
ВИСНОВКИ	31
论文摘要	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	35

ВСТУП

У даній роботі ми розглядаємо структурно-типологічні особливості паралелізму у китайській мові та способи їх передачі українською мовою. Вивченням питання паралелізмів у китайській мові займалися: Костанда І.О. Хе Цифан, Чжо Біндяо, Лю Ліншен, Ху Далеї, Фу Сюаньцун, Юй Шучен, Лі Баоцзюнь, І.О. Голубовської, О.М. Гончаренка, Я.В. Шекери та Дрейзис Ю.А. Ці дослідники розглядали характеристики точного та розширеного паралелізмів та його прояви на різних рівнях мови, формування стилістичного прийому паралелізму й паралелізм як механізм зв'язку у сучасній китайській поезії.

Актуальність роботи зумовлюється спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на дослідження мовної картини світу та ролі паралелізмів в ньому, а також визначається необхідністю більш широкого дослідження в українському китаєзнавстві засобів передачі паралелізмів з китайської мови на українську, їх ролей та функцій.

Метою роботи є дослідження структурно-типологічних особливостей паралелізмів у китайській мові та способів їх передачі українською мовою.

Досягнення мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- обґрунтувати теоретичні засади дослідження структурно-типологічних особливостей паралелізмів;
- визначити сутність поняття паралелізмів у китайській та українській мовах;
- дослідити структурно-типологічні особливості паралелізмів у китайській мові та способи їх передачі українською мовою.

Об'єктом дослідження є паралелізми у китайській мові.

Предмет – структурно-типологічні особливості паралелізму у китайській мові.

Методи дослідження. Для досягнення визначеної мети та розв'язання конкретних завдань роботи передбачалося застосування загальнонаукових методів, таких як методи аналізу, синтезу, індукції та дедукції, а також застосування лінгвістичного методу дослідження, такого як метод функціонального аналізу для визначення функцій паралелізмів та їх структурно-типологічних особливостей.

Матеріали: газета "人民日报" Rénmín rìbào, народні пісні: Г. І. Ганзбург. (2002). "Ой зійди, зійди, ти зіронько вечірняя", Дуєт Рушничок "Ой у полі жито" та "А не в Бору Сосна зашуміла", Маркіян Шашкевич "Вірна", Леся Українка "Східна мелодія", Шевченко Т. Г. "В казематі", Франко І.Я. " Годуй гадюку молоком...", 朱自清 "春" Zhūzìqīng "Chūn", 郭风 "松坊溪的冬天" Guō Fēng "Sōng fāng xī de dōngtiān", "为人民服务" Wéi rénmin fúwù, 朱自清 "匆匆" Zhūzìqīng "Cōngcōng", 刘川 "我和书的故事" Liú Chuān "Wǒ hé shū de gùshì" та 周华健 "亲亲我的宝贝" Zhōuhuájàn "Qīn qīn wǒ de bǎobèi ", Шевченко Т.Г. "На вгороді коло броду", Глібов Л.І. "Журба", 光明日报 Guāngmíng rìbào, 南方日报 Nánfāng rìbào, 南方都市报 Nánfāng dūshìbào, 参考消息 Cānkǎo xiāoxī, 扬子晚报 Yángzǐ wǎnbào, 环球时报 Huánqiú shíbào.

Практичне значення цього дослідження полягає в можливості використання його результатів в процесі викладання китайської мови, зокрема таких дисциплін як "Історія китайської літератури", "Основи художнього перекладу в сучасній китайській мові" та "Практичний курс перекладу з китайської мови".

Наукова новизна нашої роботи полягає в тому, що тут прослідковано структурно-типологічні особливості паралелізму в китайській мові та способи їх передачі українською мовою.

Структура. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, анотації та списку використаної літератури. Обсяг роботи становить 37 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРУКТУРНО-ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПАРАЛЕЛІЗМУ В КИТАЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

1.1. Визначення поняття паралелізмів у китайській мові

Жулинський М. Г. (2013) зазначає, що паралелізм – фігура стилістична, що полягає в симетричній синтаксичній побудові – повторі більш або менш однотипної синтаксичної конструкції – двох або рідше кількох суміжних відрізків тексту (простих речень у межах складного, переважно безсполучникового, речення у складі надфразної єдності тощо) з метою композиційної стрункості висловлення і встановлення психологічного асоціювання, семантичного зіставлення і протиставлення явищ різних сфер дійсності (зазвичай процесів і дій) для яскравішого увиразнення одного з них на тлі інших. (с. 781-783)

Грамматичний паралелізм – термін традиційної стилістики, який означає рівномірне, симетричне повернення словоформ або структур речення; це з'єднання двох і більш з'єднувальних речень або їх частин шляхом суворої схожості їх структури — граматичної і семантичної. Грамматичні паралелізми широко розповсюджені в усних і давньописемних літературах, у багатьох системах віршоскладання, виступаючи як принцип побудови строфи.

Онацький Є. Д. (1962) зазначає, що паралелізм – часте явище української народної поезії, що в ньому образ із життя природи символічно асоціюється з подією із життя людей. (с. 1295-1296)

Наприклад народна пісня Дуєт Рушничок. (1969). "Ой у полі жито":

Ой у полі жито копитами збито –

Під білою березою козаченька вбито.

Також в українських поетичних народних текстах існує таке явище, як психологічний паралелізм, його суть полягає в тому, що сюжет твору будується на послідовному зіставленні мотивів, картин природи, відносин, ситуацій та вчинків.

Як правило, складається з двох частин. В першій змальовується картина природи, умовна і метафорична, створюється емоційно-психологічний фон. А в другій вже з'являється образ героя, стан якого зіставляється з природним.

Наприклад:

сокіл – молодий, дужий хлопець;

лебідонька – наречена;

зозуля – згорьована жінка або вдова.

Галич О.А. (2001) зазначає, що паралелізм синтаксичний - це стилістична фігура, яка ґрунтується на однотипній синтаксичній побудові двох або більше суміжних мовних одиниць, переважно рядків поетичного тексту, що породжує відчуття їхньої симетрії. (с. 486)

Наприклад поема Маркіяна Шашкевича "Вірна" (1905):

Зашуміла дібровонька, листом зашуміла,

Затужила дівчинонька, серцем затужила. (с. 56)

Галич О.А. (2001) зазначає, що найчастіше симетрія в синтаксичній побудові суміжних поетичних рядків супроводжується образним зіставленням виражених у них думок — так званим образно-психологічним паралелізмом: між життям природи і фрагментами людського життя. (с. 486)

Звонська Л.Л., Корольова Н.В., Лазер-Паньків О. В. (2017) зазначають, що паралелізм— повторення подібного розміщення слів або речень у періоді. (с. 377)

Наприклад:

Якби в усьому всі мали про минуле пам'ять, про теперішнє розуміння, а про майбутнє передбачення, то подібні слова подібним чином нас би не обманювали.

Також можна зустріти такі види паралелізмів:

двухчленний;

формальний;

многочленний;

одночленний;

негативний;

строфічний;

ритмічний;

звуковий;

прямий;

зворотний.

Як ми можемо бачити у європейській літературознавчій традиції існує велика кількість визначень, пояснень та інтерпретацій паралелізму. Костанда І.О. (2009) зазначає, що у китайській мові ж навпаки, визначення кожного окремого виду паралелізму закріплене вже власне у назві, тобто назву має кожен окремий вид паралелізму.

Першопричиною виникнення паралелізму є особливості китайської мови. Цей літературний прийом виник ще у веньяні як необхідний засіб передачі змісту. Паралелізм допомагає розбити текст і полегшити його сприйняття; встановити парадигматичні відносини між елементами тексту (наприклад, провести аналогії між різними елементами тексту вірша); зробити елементи тексту виразними та надати їм багатозначності.

Китайський паралелізм функціонує на всіх рівнях зв'язності тексту, виступаючи одночасно засобом реалізації і когезії. Він являє собою фігуру контрасту, подібну до класичної антитези.

Паралелізм також є характерним, частим і обов'язковим елементом у танській поезії, він представляє собою схожість побудови та довжини частин вірша, як-от: симетрію строф, симетрію частин, з яких складається строфа. (с.105)

Костанда І.О. (2014) зазначає, що паралелізм- це художній засіб в китайській мові, що виконує текстотвірну та експресивну функції.

1) Текстотвірна функція паралелізму. У китайській мові немає чіткого розподілу на частини мови, тому роль ієрогліфа у фразі важко визначити точно. Таким чином, розподіл будь-якого тексту на окремі, однакові за побудовою частини, допомагає краще зрозуміти функції окремих слів у реченні та сприяє розумінню тексту в цілому;

2) Експресивна функція паралелізму. Слова й фрази, що складають паралелізм, у протиставленні поглиблюють свій зміст, а іноді набувають зовсім нового значення. (с.15)

1.2. Структурні та типологічні особливості паралелізмів у китайській мові

Костанда І.О. (2009) зазначає, що у китайській мові найбільш поширеними видами паралелізму є точний та розширений:

1) Точний паралелізм – вид лексичного паралелізму, при якому слова, що складають паралелізм, належать до однієї групи повнозначних слів, а також однієї тематичної групи, яка об'єднує один клас предметів (одяг, зброя, коштовності, меблі, рослини, письмові приладдя, тварини тощо), явищ (різних природних явищ, погоди), понять та дій. (с. 106)

Наприклад, до точного паралелізму можна віднести такі пари слів як:

日 rì – сонце – 星 xīng – зірка;

楼 lóu – терем – 殿 diàn – палац;

纸 zhǐ – папір – 笔 bǐ – пензель;

春 chūn – весна – 秋 qiū – осінь;
 刀 dāo – ніж – 劍 jiàn – меч;
 杯 bēi – келих – 盤 pán – тарілка;
 晓 xiǎo – ранок, світанок – 夜 yè – ніч;
 江 jiāng – ріка – 湖 hú – озеро;
 琴 qín – цитра – 笛 dí – флейта.

Однак є пари, лексеми яких не належать до однієї групи, проте такий паралелізм також відноситься доточного. Формування таких пар відбувалося під впливом культурних традицій Китаю.

Наприклад:

天 tiān – небо – 地 dì – земля;
 兵 bīng – воїн – 马 mǎ – кінь;
 诗 shī – вірші – 酒 jiǔ – вино;
 花 huā – квіти – 鸟 niǎo – птахи;
 人 rén – людина – 物 wù – річ;
 金 jīn – золото – 玉 yù – нефрит;
 金 jīn – золото – 石 shí – камінь.

В. І. Шинкарук. (2002) зазначає, що типологія – засіб наукової класифікації за допомогою абстрактних теоретичних моделей (типів), в яких фіксуються найважливіші структурні або функціональні особливості досліджуваних об'єктів. (с. 742)

Прикладом використання типології в літературі може бути класифікація та систематизація художніх засобів за спільними ознаками з допомогою абстрактних теоретичних моделей (типів), у яких фіксуються найважливіші структурні або функціональні особливості досліджуваних об'єктів.

Костанда І.О. (2009) зазначає, що загалом ієрогліфи, які зустрічаються у точному паралелізмі можна розбити на три категорії(класи):

- ієрогліфи з предметним значенням;
- ієрогліфи зі значенням характеристики людини, предмету, явища та ін.;
- ієрогліфи, що позначають дію.

Ієрогліфи з предметним значенням при розгляді точного паралелізму можна поділити на такі класи:

1. Небесні тіла та явища (日月 rì yuè – сонце та місяць);
2. Пори року, роки, загальні назви часу доби (年节 nián jié – рік та сезон; 晓晚 xiǎo wǎn – ранок та вечір);
3. Загальні географічні назви (山水 shānshuǐ – гори та води; 江河 jiānghé – великі та маленькі ріки);
4. Загальні назви будівель, кімнат (台楼 tái lóu – вежа та башта; 门户 ménhù – двір та господарство);
5. Посуд (杯盘 bēi pán – склянка та чашка);
6. Зброя (刀剑 dāojiàn – ніж та меч);
7. Одяг (衣冠 yīguān – одяг та головний убір; 巾带 jīn dài – шарф або косинка та стрічка);
8. Їжа, напої (茶酒 chá jiǔ – чай та вино; 餐饭 cān fàn – їжа та страва);
9. Письмове приладдя (笔墨 bǐmò – кисть та туш; 纸砚 zhǐ yàn – бумага та тушечниця);
10. Літературна термінологія (诗赋 shī fù – вірші та римована проза);
11. Рослинність (本草 mù cǎo – трави та дерева; 桃杏李 táo xìng lǐ – персик та абрикос);
12. Птиці, тварини, комахи, риби (龟龙 guī long – черепаха та дракон);

13. Людське тіло та душа (身心 shēnxīn – тіло та душа; 手足 shǒuzú – руки та ноги);

14. Емоції, почуття та моральні якості (道德 dàodé – мораль та добропорядність; 才情 cáiqíng – здібності та почуття);

15. Узагальнюючі назви для членів родини (父子 fùzǐ – батько та син; 兄弟 xiōngdì – старший брат та молодший брат).

Ієрогліфи зі значенням характеристики людини, предмету, явища та ін., можна поділити на такі класи:

1) по розміру (大小 dàxiǎo – великий та маленький);

2) по віку (小老/老轻 xiǎo lǎo/lǎo qīng – старий та молодий);

3) по кольору (华暗 huá àn – яскравий та тьмянний; у китайській культурі традиційно протиставляються 红/绿, 青 hóng/lǜ, qīng – червоний та зелений кольори);

4) за вагою у прямому та переносному значеннях (重轻 zhòng qīng – тяжкий та легкий);

5) по зовнішньому вигляду (美/丑 měi/chǒu – красивий та негарний);

6) по внутрішнім якостям (懒 lǎn – ледачий та працелюбний).

Ієрогліфи, що позначають дію, при складанні точного паралелізму не завжди протиставляються. Їх можна поділити за трьома основними ознаками:

1) ієрогліфи, що вказують на засіб руху дії (走飞 zǒu fēi – ходити та летіти; 走骑 zǒu qí – йти та їхати(верхи); 走跑 zǒu pǎo – йти та бігти; 有/无 yǒu/wú – є та немає);

2) ієрогліфи, що вказують на самотійну або несамотійну дію (走 zǒu – йти та вести);

3) ієрогліфи, що вказують на напрям руху (来/去 lái/qù – підійти та відійти; 上/下 shàng/xià – вгору та вниз). (с. 107)

Костанда І.О. (2009) зазначає, що розширений паралелізм – вид лексичного паралелізму, який характеризується граматичною симетрією рядків, але повнозначні слова протиставляються без урахування їх приналежності до якогось одного класу предметів, однак необхідно, щоб ці слова належали до однієї групи повнозначних слів, тобто ієрогліфи з предметним значенням протиставляються ієрогліфам з предметним значенням, ієрогліфи зі значенням характеристики людини, предмету, явища протиставляються ієрогліфам зі значенням характеристики людини, предмету, явища й так далі. (с. 105)

Наприклад:

阁 gé – терем і 园 yuán – сад; 客 kè – гість та 花 huā – квіти (ієрогліфи з предметним значенням);

去 qù – піти та 飞 fēi – летіти (ієрогліфи зі значенням дії).

І у кожній окремій наведеній вище парі ієрогліфи належать до різних тематичних груп.

1.3. Порівняльний аналіз паралелізмів у китайській та українській мовах

В українській мові та літературі паралелізм — це вид повтору, сутність якого полягає в одночасному зображенні двох або кількох явищ, здійснюваному в однакових синтаксичних конструкціях.

В основі паралелізму — зіставлення предметів, подій, явищ за принципом подібності або контрасту, тому нерідко паралелізм називають прихованим порівнянням. Паралелізм часто будується на зіставленні картин природи з внутрішнім світом людини. Це так званий психологічний паралелізм,

характерний і для народної творчості, і для літератури. Розглянемо народну пісню " Ой зійди, зійди, ти зіронько вечірняя" від редакції Ганзбурга Г.І.:

Наприклад:

– Ой зійди, зійди,

Ти зіронько вечірняя!

Ой вийди, вийди,

Дівчинонько моя вірняя!

Рада б зірка зійти –

Чорна хмара наступає;

Рада б дівка вийти –

Так матуся її не пускає.

Ой зіронька зійшла –

Усе поле й освітила,

А дівчина вийшла –

Козаченька та й звеселила. (с. 293)

Психологічний паралелізм тут:

Зійди – вийди;

Зіронька – дівчина;

Вечірняя – вірняя;

Чорна хмара наступає – матуся не пускає;

Зіронька зійшла – поле освітила;

Дівчина вийшла – козаченька звеселила.

Яскраві образи паралелізму можна зустріти у творчості Лесі Українки "Східна мелодія" (1975).

Наприклад:

Гори багрянцем кривавим спалахнули,

З промінням сонця західним прощаючись.

Так моє серце жалем загорілося,
 З милим-коханим моїм розлучаючись. (с. 158-159)
 З даного уривку можна провести такі паралелі:
 Гори – серце;
 Спалахнули – загорілося;
 Прощаючись – розлучаючись.

У роботі Тараса Шевченка "В казематі" (1847) можна зустріти таке явище, як заперечний паралелізм, тобто це коли перша частина паралелізму може подаватися з часткою "не".

Наприклад:
 Не сон-трава на могилі
 Вночі процвітає,
 То дівчина заручена
 Калину саджає,
 І сльозами поливає,
 І господа просить,
 Щоб послав він дощі вночі
 І дрібнії роси.

Інколи на психологічному паралелізмі будується увесь твір, його тематична основа, як, наприклад, "На вгороді коло броду" Тараса Шевченка, "Журба" Леоніда Глібова. Давайте ж розглянемо " Годуй гадюку молоком..." Івана Франка (1976).

Наприклад:
 Годуй гадюку молоком –
 У неї буде більша їдь;
 Роби добро лихому – він
 Тебе вмотає гірше в сіть.

Гадюка і злюка,
 Обое страшні, –
 Та що ж з них страшніше?
 Скажи-но мені.
 Страшніша гадюки
 Людина лиха!
 Від зілля, примови
 Гадюка втиха.
 Та злюка не втихне
 Ні вдень, ні вночі,
 Хоч кров їй із серця
 Свогого точи. (с. 196)

Також як правило, паралелізм будується на зіставленні дій і вже на цій основі – людей, предметів, обставин.

В китайській мові паралелізм часто використовується в поезії, щоб надати строфам виразності. Наприклад, таке явище, як паралелізм в одній строфі.

Тобто це коли окремі ієрогліфи, або словосполучення однієї строфи складають паралелізм з ієрогліфами, словосполученнями цієї ж строфи. Ситуація дуже схожа до української мови.

Паралелізм в китайській мові – це всіляке свідоме та підсвідоме створення паралелей між поняттями, ідеями, явищами чи ситуаціями.

У китайській мові паралелізм стає одним з головних прийомів, що використовується майже у всіх різновидах прози, та практично стає обов'язковим у поезії. У цього є три причини:

Перша – недомовленість іноді краще розуміється за докладне розяснення, завдяки їй у читача існує простір для ігор уяви;

Друга – певний об’єкт завжди легше собі пояснити порівнюючи його з іншим та виявляючи між ними щось схоже або ж навпаки.

Таким чином виникає не один рівень сприйняття, а декілька, які впливають один на одного, поглиблюють зміст один одного. Іншими словами ідея стає виразною.

І тут виникає третя причина – виразність, яка походить з перших двох. Саме виразність є тим фактором, завдяки якому ідея розуміється та сприймається слухачем.

Висновок до Розділу 1

Паралелізм – це вид повтору, сутність якого полягає в одночасному зображенні певних явищ.

У китайській мові найчастіше можна зустріти точний та розширений паралелізми:

1) Точний паралелізм вимагає, щоб повнозначні або службові слова, що протиставляються, належали до груп, які об’єднують один клас предметів, явищ, понять, дій тощо, а також потребує точної граматичної симетрії.

Типологія – засіб наукової класифікації, що займається з’ясуванням найбільш загальних закономірностей у досліджуваних об’єктах.

Ієрогліфи, які зустрічаються у точному паралелізмі можна розбити на три категорії(класи):

- з предметним значенням;
- зі значенням характеристики людини, предмету, явища та ін.;
- та ті, що позначають дію.

2) Розширений паралелізм – це паралелізм, при якому слова належать до однієї групи повнозначних слів, без урахування їх приналежності до однієї тематичної групи.

Паралелізм – це літературний прийом, який виник ще у веньяні як необхідний засіб передачі змісту. Паралелізм допомагає краще сприймати й перекладати тексти з китайської мови на інші.

РОЗДІЛ 2. СПОСОБИ ПЕРЕДАЧІ ПАРАЛЕЛІЗМІВ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

2.1. Аналіз вживання паралелізмів, як художнього засобу, в українській та китайській літературах

У китайській мові паралелізм використовується для того, щоб виразити емоцій, гармонію у ритмі й повний спектр емоцій. Використання паралелізму для опису різних сцен і подій, надає їм ритмічності, яскравості, експресивності й чіткості.

Приклади вживання паралелізмів в китайській мові:

(1) Використання паралелізму для опису людей, що допомагає набагато краще зрозуміти їх характеристики.

Приклад з газети 人民日报 Rénmín rìbào:

他的品质是那样的纯洁和高尚，他的意志是这样坚韧和刚强，他的气质是这样的淳朴和谦逊，他的胸怀是那样的美丽和宽广 Tā de pǐnzhí shì nà yàng de chúnjié hé gāoshàng, tā de yìzhì shì zhè yàng jiānrèn hé gāngqiáng, tā de qìzhì shì zhè yàng de chún pǔ hé qiān xùn, tā de xiōnghuái shì nà yàng dì měilì hé kuānguǎng – *Його моральні якості такі чисті й благородні, його воля така міцна й непохитна, його характер такий простий і скромний, а його серце таке прекрасне й безмежне.*

У даному прикладі можна простежити дві лінії паралелізму, одна з яких головна, а інша другорядна.

Головна лінія:

品质 pǐnzhí – моральні якості;

意志 yìzhì – воля;

气质 qìzhì – характер;

胸怀 xiōnghuái – серце.

Ці чотири характеристики особистості людини протиставляються й допомагають краще її пізнати.

Другорядна лінія ж собою представляє особливості цих чотирьох характеристик, які протиставляються.

Наприклад:

品质 pǐnzhí – моральні якості – 纯洁和高尚 chúnjié hé gāoshàng – чисті й благородні;

意志 yìzhì – воля – 坚韧和刚强 jiānrèn hé gāngqiáng – міцна й непохитна;

气质 qìzhì – характер – 淳朴和谦逊 chún pǔ hé qiān xùn – простий і скромний;

胸怀 xiōnghuái – серце – 美丽和宽广 měilì hé kuānguǎng – прекрасне й безмежне.

(2) Використання паралелізму для опису пейзажу, допомагає краще зобразити маленькі деталі та досягти ефекту глибокої ясності, зробити зображення більш яскравим та кольоровим.

Наприклад:

У творі 朱自清 "春" Zhūzìqīng "Chūn".

Приклад перший:

山朗润起来了，水涨起来了，太阳的脸也红起来了 Shān lǎng rùn qǐláile, shuǐ zhǎng qǐláile, tàiyáng de liǎn yě hóng qǐláile – *Гори блищать, вода прибуває, а обличчя сонця рум'яне.*

У творі 郭风 "松坊溪的冬天" Guō Fēng "Sōng fāng xī de dōngtiān" можна зустріти такий приклад.

Приклад другий:

像柳絮一般的雪，像芦花一般的雪，像蒲公英的带绒毛的种子一般的雪，
 在风中飞舞 Xiàng liǔxù yībān de xuě, xiàng lúhuā yībān de xuě, xiàng púgōngyīng
 de dài róngmáo de zhǒngzǐ yībān de xuě, zài fēng zhōng fēiwǔ – Сніг, наче вербовий
 пух, сніг, наче пух тростини, сніг, наче ніжні кульбабки, що кружляють у повітрі.

У цих двох реченнях можна побачити яскраве зображення сцен природи з
 використанням паралелізму як художнього засобу.

У першому прикладі ж йде буквально протиставлення явищ.

山朗润起来了 – 水涨起来了 – 太阳的脸也红起来了;

Shān lǎng rùn qǐláile – shuǐ zhǎng qǐláile – tàiyáng de liǎn yě hóng qǐláile;

Гори блищать – вода прибуває – обличчя сонця рум'яне.

У другому прикладі ми бачимо паралелізм у вигляді порівняння опису
 снігу.

柳絮 liǔxù – вербовий пух – 芦花 lúhuā – пух тростини – 蒲公英 púgōngyīng
 – кульбаба.

(3) Використовуючи паралелізм для роз'яснення, тобто думку, суть чи
 поняття можна пояснити більш повно й досконало.

Приклад перший з "为人民服务" Wéi rénmín fúwù:

我们的干部要关心每一个战士，一切革命队伍的人都要互相关心，互相爱
 护，互相帮助 Wǒmen de gānbù yào guānxīn měi yīgè zhànshì, yīqiè géming duìwǔ
 de rén dōu yào hùxiāng guānxīn, hùxiāng àihù, hùxiāng bāngzhù – Наші працівники
 повинні дбати про кожного солдата, а всі члени революційної армії повинні
 піклуватися один про одного, любити один одного і допомагати один одному.

Паралелізми:

我们的干部要关心 Wǒmen de gānbù yào guānxīn – наші працівники повинні
 дбати;

一切革命队伍的人都要互相关心，互相爱护，互相帮助 yīqiè géming duìwǔ de rén dōu yào hùxiāng guānxīn, hùxiāng àihù, hùxiāng bāngzhù – всі члени революційної армії повинні піклуватися один про одного, любити один одного і допомагати один одному.

Приклад другий з 朱自清 "匆匆" Zhūzìqīng "Cōngcōng":

燕子去了，有再来的时候；杨柳枯了，有再青的时候；桃花谢了，有再开的时候……Yànzi qùle, yǒu zàilái de shíhòu; yángliǔ kūle, yǒu zài qīng de shíhòu; táohuā xièle, yǒu zài kāi de shíhòu…… – *Ластівки відлетіли, і прилетіли знову; верби зів'яли, і зазеленіли знову; персиковий цвіт опав, і зацвів знову……*

У другому прикладі протиставляються не лише об'єкти, але і дії, які виконують ці об'єкти.

Паралелізми:

燕子去了，有再来的时候 yànzi qùle, yǒu zàilái de shíhòu – ластівки відлетіли, і прилетіли знову;

杨柳枯了，有再青的时候 yángliǔ kūle, yǒu zài qīng de shíhòu – верби зів'яли, і зазеленіли знову;

桃花谢了，有再开的时候 táohuā xièle, yǒu zài kāi de shíhòu – персиковий цвіт опав, і зацвів знову.

(4) Використання паралелізму для вираження емоцій, гармонічного ритму й підсилення емоцій.

Перший приклад з газети 参考消息 Cānkǎo xiāoxī:

我和书的故事实在是太多了，为书而欢乐，为书而哀愁，为书而被处罚……Wǒ hé shū de gùshì shízài shì tài duōle, wèi shū ér huānlè, wèi shū ér āichóu, wèi shū ér bèi chǔfá…… – *Між мною і книгою знадто багато історій, задля книги я радію, задля книги сумую, задля книгу караю……*

Паралелізм:

欢乐 huānlè – радіти;

哀愁 āichóu – сумувати;

被处罚 bèi chǔfá – карати.

Другий приклад з 刘川 "我和书的故事" Liú Chuān "Wǒ hé shū de gùshì":

保卫家乡，保卫黄河，保卫华北，保卫全中国！ Bǎowèi jiāxiāng, bǎowèi huánghé, bǎowèi huáběi, bǎowèi quán zhōngguó – *Захистіть свій рідний край, захистіть Хуанхе, захистіть Північний Китай, захистіть весь Китай!*

Паралелізм:

家乡 jiāxiāng – рідний край;

黄河 huánghé – Хуанхе;

华北 huáběi – Північний Китай;

全中国 quán zhōngguó – весь Китай.

Третій приклад з газети 光明日报 Guāngmíng rìbào:

我们不会忘记，朝鲜大嫂为帮助志愿军失去了她的双脚；我们也不会忘记，朝鲜大娘为了保护志愿军，失去了她的孙子；我们更不会忘记，朝鲜小姑娘为了营救志愿军，失去了她的母亲 Wǒmen bù huì wàngjì, cháoxiǎn dàsǎo wèi bāngzhù zhìyuànjūn shīqùle tā de shuāng jiǎo; wǒmen yě bù huì wàngjì, cháoxiǎn dàníang wèile bǎohù zhìyuànjūn, shīqùle tā de sūnzi; wǒmen gèng bù huì wàngjì, cháoxiǎn xiǎo gūniáng wèile yíngjiù zhìyuànjūn, shīqùle tā de mǔqīn – *Ми ніколи не забудемо, що корейська сестричка втратила обидві ноги, щоб допомогти добровольчій армії; ми також не забудемо, що корейська тітонька втратила свого онука, щоб допомогти добровольчій армії; ми ніколи не забудемо, що маленька корейська дівчинка втратила матір, щоб допомогти добровольчій армії.*

Тут можна зустріти дві лінії паралелізма.

Перша лінія:

大嫂 dàsǎo – сестирчка;

大娘 dàniáng – тітонька;

小姑娘 xiǎo gūniáng – маленька дівчинка.

Друга лінія:

双脚 shuāng jiǎo – обидві ноги;

孙子 sūnzi – внук;

母亲 mǔqīn – матір.

Правильне використання паралелізму може підкреслити сильні емоції і прояснити суть написаного чи сказанного.

В українській мові й літературі художній засіб паралелізм посідає значне місце. Костанда І.О. (2012) зазначає, що найчастіше в народній творчості можна зустріти два види паралелізмів, тобто заперечний паралелізм і ствердний паралелізм. Тому ми б хотіли детальніше розглянути саме їх. (с.87)

Приклад заперечного паралелізму з народної пісні "А не в Бору Сосна зашуміла ":

Не у Бору Сосна зашуміла,

Не з буйним вітром говорила,

То вдова, старенькая жона, на подвір'я виходила,

Трьох синів маленьких на руках виносила,

Господа милосердного на поміч просила.

Також в українській літературі можна дуже часто зустріти таке явище, як психологічний паралелізм. Тому давайте розберемо його детальніше на прикладі творів українських класиків.

Почнемо з "Журби" Леоніда Глібова (1895).

Стоїть гора високая,
 Попід горою гай,
 Зелений гай, густесенький,
 Неначе справді рай.
 Під гаєм в'ється річенька...
 Як скло, вона блищить;
 Долиною зеленою
 Кудись вона біжить.
 Край берега, у затишку,
 Прив'язані човни;
 А три верби схилилися,
 Мов журяться вони,
 Що пройде любе літечко,
 Повіють холода,
 Осиплеться їх листячко
 І понесе вода....

Ми можемо помітити, що весь вірш складається з паралелізмів, кожен рядок, це завжди нова паралель.

Наприклад:

Гора – гай;
 Гай – рай;
 Річенька – скло;
 Човни – верби;
 Літечко – холода;
 Листячко – вода.

Далі розглянемо "На вгороді коло броду" Тараса Шевченка (1848).

На вгороді коло броду
 Барвінок не сходить.
 Чомусь дівчина до броду
 По воду не ходить.
 На вгороді коло тину
 Сохне на тичині
 Хміль зелений, не виходить
 Дівчина з хатини.

На вгороді коло броду
 Вербa похилилась.
 Зажурилась чорнобрива,
 Тяжко зажурилась.
 Плаче, плаче та ридає,
 Як рибонька б'ється...
 А над нею, молодою,
 Поганець сміється.

Паралелізм:

Барвінок – дівчина;

Хміль – дівчина;

Вербa похилилась – чорнобрива зажурилась;

Ми можемо побачити, що тематична основа цих двох віршів повністю створена з паралелізмів.

В цьому і є подібність між українськими та китайськими паралелізмами та їх роллю в цих літературах. Без паралелізмів літературні твори є неповними й позбавленими відчуття закінченості.

2.2. Способи передачі паралелізмів в китайській мові

Способи передачі паралелізмів у китайській мові бувають різні, але у нашій праці ми розглянемо сім основних з них.

Перший спосіб –成分排比 *chéngfèn páibǐ* – зіставляючий паралелізм.

За допомогою зіставляючого паралелізму будується текст, де слова і речення з однаковою або схожою структурою, тісно пов'язані значеннями та узгодження тонів у реченні.

Приклад з газети 南方日报 *Nánfāng rìbào*:

延安的歌声它是黑夜的火把，雪天的煤炭，大旱的甘霖 *Yán'ān dì gēshēng tā shì hēiyè de huǒbǎ, xuě tiān de méitàn, dà hàn de gānlín* – *Пісні Яньаню – це смолоскипи темної ночі, вугілля сніжного дня і благодатний дощ сильної посухи.*

паралелізм:

黑夜的火把 – смолоскипи темної ночі;

雪天的煤炭 – вугілля сніжного дня;

大旱的甘霖 – благодатний дощ сильної посухи.

Другий спосіб –分句排比 *fēn jù páibǐ* – паралелізм в складі складного речення.

Тобто кожна частина складного речення є паралелізмом.

Приклад з газети 人民日报 *Rénmín rìbào*:

他们的品质是那样的清洁和高尚，他们的意志是那样的坚韧和刚强，他们的气质是那样的淳朴和谦逊，他们的胸怀是那样的美丽和宽广 *Tāmen de pǐnzhí shì nà yàng de qīngjié hé gāoshàng, tāmen de yìzhì shì nà yàng de jiānrèn hé gāngqiáng, tāmen de qìzhì shì nà yàng de chún pǔ hé qiānxùn, tāmen de xiōnghuái shì nà yàng de měilì hé kuānguǎng* – *Його моральні якості такі чисті й благородні, його воля така міцна й непохитна, його характер такий простий і скромний, а його серце таке прекрасне й безмежне.*

Третій спосіб – 单句排比 dānjù páibǐ – паралелізм в простому реченні.

Приклад з газети 环球时报 Huánqiú shíbào:

八路军穿草鞋，把日本鬼子赶下海；解放军穿草鞋，把蒋家王朝踢下台；
如今八连穿草鞋，把香风毒雾脚下踩 Bālùjūn chuān cǎoxié, bǎ rìběn guǐzi gǎn
xiàhǎi; jiěfàngjūn chuān cǎoxié, bǎ jiǎng jiā wángcháo tī xiàtái; rújīn bā lián chuān
cǎoxié, bǎ xiāng fēng dú wù jiǎoxià cǎi – *Восьма армія носила солом'яні сандалі та
гнала японських чотрив назад у море; Народно-визвольна армія носила солом'яні
сандалі та скинула правлячу династію Чан з престолу; Тепер Баліен носить
солом'яні сандалі, ступаючи на запашний вітер і отруйний туман.*

Четвертий спосіб – 复句排比 fùjù páibǐ – паралелізм у складносурядному реченні.

Приклад з газети 人民日报 Rénmín rìbào:

如果我们能够研制出一种类似 鹰眼的搜索、观测技术系统，就能够扩大
飞行员的视野，提高他们的视敏度。如果能研制出具有鹰眼视觉原理的“电子鹰
眼”，就有可能用于控制远程激光制导武器的发射。如果能给导弹装上小巧的“
鹰眼系统”，那么它就可以像雄鹰一样，自动寻找、识别、追踪目标，做到百发
百中 Rúguǒ wǒmen nénggòu yánzhì chū yī zhǒng lèisì yīng yǎn de sōusuǒ, guāncè
jìshù xìtǒng, jiù nénggòu kuòdà fēixíngyuán de shìyě, tígāo tāmen de shì mǐn dù. Rúguǒ
néng yánzhì chū jùyǒu yīng yǎn shìjué yuánlǐ de "diànzǐ yīng yǎn", jiù yǒu kěnéng yòng
yú kòngzhì yuǎnchéng jīguāng zhìdǎo wǔqì de fǎ shè. Rúguǒ néng gěi dǎodàn zhuāng
shàng xiǎoqiǎo de "yīng yǎn xìtǒng", nàme tā jiù kěyǐ xiàng xióng yīng yīyàng, zìdòng
xúnzhǎo, shìbié, zhuīzōng mùbiāo, zuò dào bǎifābǎizhòng – *Якщо ми зможемо
розробити технологію пошуку та спостереження, подібну до ока сокола, то
можна буде розширити поле зору пілота та підвищити його гостроту зору.
Якщо вдасться розробити "електронне орлине око" за принципом орлиного зору,
його можна буде використовувати для керування запуском далекобійної зброї з*

лазерним наведенням. Якщо ракета може бути оснащена невеликою системою "Орлине око", то вона може автоматично знаходити, ідентифікувати та супроводжувати ціль, як орел, і виконати до сотні пусків.

П'ятий спосіб – 短语排比 duǎnyǔ páibǐ – паралелізм виражений словосполученням.

Приклад перший з газети 人民日报 Rénmín rìbào:

我的书桌上摆满了东西，小小的玩偶，厚厚的字典，长长的铅笔，真的是琳琅满目，应有尽有 Wǒ de shūzhuō shàng bǎi mǎnle dōngxī, xiǎo xiǎo de wán'ǒu, hòu hòu de zìdiǎn, zhǎng zhǎng de qiānbǐ, zhēn de shì línlángmǎnmù, yīngyǒujìnyǒu – На моєму письмовому столі повно речей, таких як маленькі ляльки, товстелезні словники та довгі олівці, чого тут тільки й немає.

Паралелізми:

小小的玩偶 xiǎo xiǎo de wán'ǒu – маленькі ляльки;

厚厚的字典 hòu hòu de zìdiǎn – товстелезні словники;

长长的铅笔 zhǎng zhǎng de qiānbǐ – довгі олівці.

Приклад другий з газети 人民日报 Rénmín rìbào:

这个秋夜，是寂静的，是温和的，是梦幻的 Zhège qiū yè, shì jìjìng de, shì wēnhé de, shì mèngguàn de – Ця осіння ніч тиха, ніжна, замріяна.

У другому прикладі все речення є паралелізмом, одна характеристика протиставляється іншій і навпаки.

Шостий спосіб – 句子排比 jùzi páibǐ – паралелізм, який складається з цілого речення.

Приклад перший з газети 人民日报 Rénmín rìbào:

思考是开向智慧的一扇明窗，思考是刺向未知迷障的一把利剑，思考是通向成功的一座伟大桥梁 Sīkǎo shì kāi xiàng zhìhuì de yī shàn míng chuāng, sīkǎo shì cì xiàng wèizhī mí zhàng de yī bǎ lì jiàn, sīkǎo shì tōng xiàng chénggōng de yīzuò wěidà

qiáoliáng – Мислення – це освітлене вікно до мудрості, мислення – це гострий меч, що встромляє невідомі перешкоди, мислення – це великий міст, що веде до успіху.

Приклад другий з газети 南方都市报 Nánfāng dūshìbào:

大地像是一位巨人，绵延的山丘是他的起伏的胸肌，茂密的森林是他的头发和胡须，天空的太阳是他手上的红气球 Dàdì xiàng shì yī wèi jùrén, miányán de shān qiū shì tā de qǐfú de xiōngjī, màomì de sēnlín shì tā de tóufǎ hé húxū, tiānkōng de tàiyáng shì tā shǒu shàng de hóng qìqiú – Земля схожа на велетня, безкраї гори – це його грудний рельєф, глухий ліс – це його волосся й борода, а сонце в небі – це червона повітряна куля в його руці.

Сьомий спосіб – 段落排比 duànlùo páibǐ – фразовий паралелізм.

Тобто це коли речення складається з фраз, які собою являють паралелізми.

Перший приклад з 周华健 "亲亲我的宝贝" Zhōuhuájàn "Qīn qīn wǒ de bǎobèi ":

亲亲我的宝贝，我要越过高山。寻找那已失踪的太阳，寻找那已失踪的月亮。亲亲我的宝贝，我要越过海洋。寻找那已失踪的彩虹，抓住那瞬间失踪的流星 Qīn qīn wǒ de bǎobèi, wǒ yào yuèguò gāoshān. Xúnzhǎo nà yǐ shīzōng de tàiyáng, xúnzhǎo nà yǐ shīzōng de yuèliàng. Qīn qīn wǒ de bǎobèi, wǒ yào yuèguò hǎiyáng. Xúnzhǎo nà yǐ shīzōng de cǎihóng, zhuā zhù nà shùnjiān shīzōng de liúxīng – Поцілуй мою дитину, я йду за гори. Шукайте зникле сонце, шукайте зниклий місяць. Поцілуй мою дитину, я перетинаю океан. Шукайте зниклу веселку і спіймайте зірку, що не залишає за собою сліду.

Другий приклад з газети 扬子晚报 Yángzǐ wǎnbào:

在沁凉如水的夏夜中，有牛郎织女的故事，才显得星光晶亮；在群山万壑中，有竹篱茅舍，才显得诗意盎然；在晨曦原野中，有拙重的老牛，才显得纯朴可爱 Zài qìn liáng rúshuǐ de xià yèzhōng, yǒu niúlánghēnǚ de gùshì, cái xiǎndé

xīngguāng jīng liàng; zài qún shān wàn hè zhōng, yǒu zhú lí máoshè, cái xiǎndé shīyì àngrán; zài chénxī yuányě zhōng, yǒu zhuō zhòng de lǎo niú, cái xiǎndé chúnǚ kě'ài –
Прохолодною літньою ніччю яскраво постане історія про Пастуха і ткачиху; в горах і ярах є хатинка з бамбуку, що здасться поетичною; у ранковому полі незграбний старий виглядає просто, але мило.

Висновок до Розділу 2

В українській мові паралелізм належить до архаїчних явищ, властивих передусім сакральному тексту, народній творчості та поезії. Ототожнення людини у давні часи з природними явищами та тваринами, призвело до утворення паралелей і у майбутньому до виникнення паралелізмів.

Члени речення поєднані паралелізмом, сполучаються і співвідносяться не тільки за змістом, але нерідко й за звуковою формою, тобто формою складу, ритмом та граматичною формою.

Тут найскравіше видно паралель з китайською мовою, адже для такого явища як паралелізм в китайській мові найбільш характерне співзвучність тонів або хоча б їх близька схожість.

Для китайського паралелізму також надзвичайно важливо виразити й подати повний спектр емоцій, описуючи різні сцени та події.

Паралелізм в китайській мові здебільшого використовується для опису людських характеристик, пейзажу, думок та вираження емоцій.

В китайській мові є наступні способи передачі паралелізмів:

1. Зіставляючий паралелізм;
2. Паралелізм в складі складного речення;
3. Паралелізм в простому реченні;
4. Паралелізм у складносурядному реченні;
5. Паралелізм виражений словосполученням;

6. Паралелізм, який складається з цілого речення;
7. Фразовий паралелізм.

ВИСНОВКИ

В лінгвістиці існують різні підходи до визначення паралелізму та його дослідження.

У цій курсовій роботі ми дослідили поняття паралелізму 排比 Páibǐ як художнього засобу в китайській та українській мові та літературі. Особливу увагу ми робили на структурних та типологічних особливостях паралелізму.

Ми визначили, що паралелізм – це вид повтору, сутність якого полягає в одночасному зображенні певних явищ, одною з головних характеристик якого є співзвучність тонів.

У першому розділі ми визначили, що у китайській мові найчастіше можна зустріти точний та розширений паралелізми:

- 1) Точний паралелізм вимагає, щоб слова, що протиставляються, належали до груп, які об'єднують один клас предметів чи явищ.
- 2) Розширений паралелізм – це паралелізм, при якому слова належать до однієї групи повнозначних слів, без урахування їх приналежності до однієї тематичної групи.

У другому розділі ми дослідили, що паралелізми використовуються для опису картин природи, людського життя та характеру.

Також ми визначили, що в китайській мові також є такі способи передачі паралелізмів:

1. Зіставляючий паралелізм;
2. Паралелізм в складі складного речення;
3. Паралелізм в простому реченні;
4. Паралелізм у складносурядному реченні;
5. Паралелізм виражений словосполученням;
6. Паралелізм, який складається з цілого речення;

7. Фразовий паралелізм.

Дана робота може бути використана для подальшого дослідження поняття «паралелізму» у сучасній китайській та українській мові.

论文摘要

排比是把结构相同、相似、意思密切相关、语气一致的词语或句子成串地排列的一种修辞方法，利用意义相关或相近，结构相同或相似和语气相同的词组（主、谓、动、宾）或句子并排（三句或三句以上），段落并排（两段即可），达到一种加强语势的效果。排比的修辞功能可以概括为“增文势”、“广文义”。排比项排叠而出，语气一贯，节律强劲，各排比项意义范畴相同，带有列举和强化性质，可拓展和深化文意。

具体的运用如下：

1. 用排比写人，可将人物刻画细致。
2. 用排比写景，可将景物描写得细致入微，能深层次清楚、描写细腻、形象生动之效。
3. 运用排比说理，可将道理说得充分透彻。
4. 运用排比抒情，节奏和谐，显得感情洋溢。

恰当地运用排比才能表达强烈奔放的感情，周密地说明复杂的事理，增强语言的气势和表达效果。

排比的种类：

1. 成分排比；
2. 分句排比；
3. 单句排比；
4. 复句排比；
5. 短语排比；
6. 句子排比；
7. 段落排比。

排比是三个或三个以上语言单位。排比要求结构大体相似，字数要求不甚严格。排比经常以同一词语作为彼此的揭示语，使排体互相衔接、给人以紧凑、密集之感。加以概括排比是用词基本相同的句子重复出现以加强语气。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

"为人民服务"

人民日报

光明日报

刘川 "我和书的故事"

南方日报

南方都市报

参考消息

周华健 "亲亲我的宝贝"

扬子晚报

朱自清 "匆匆"

朱自清 "春"

环球时报

郭风 "松坊溪的冬天"

В. І. Шинкарук. (2002). Типологія. Філософський енциклопедичний словник. Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України.

Г. І. Ганзбург. (2002). "Ой зійди, зійди, ти зіронько вечірня ". Українські народні пісні з нотами.

Галич О.А. (2001). Теорія літератури: Підручник для студ. філол. спец. вищ. закладів освіти.

Глібов Л.І. (1895). "Журба"

Дует Рушничок. (1969). Народні пісні. "Ой у полі жито ". Джерело: Струни серця. Українські народні пісні про кохання.

Жулинський М.Г. (2013). Паралелізм. Шевченківська енциклопедія. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка.

- Звонська Л.Л., Корольова Н.В., Лазер-Паньків О. В. (2017). Паралелізм. Енциклопедичний словник класичних мов. ВПЦ "Київський університет".
- Костанда І.О. (2009). Теоретичні засади й контекст лінгвостилістичного дослідження явища паралелізму в китайській поезії. АН вищої освіти України. Рада молодих учених, Дослідницький центр "Трипілля і Схід".
- Костанда І.О. (2012). Явище паралелізму в мові українського фольклору. Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського.
- Костанда І.О. (2014). Функції паралелізму в мові китайської поезії епохи Тан. Нац. акад. наук України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського.
- Леся Українка. (1975). "Східна мелодія". Зібрання творів у 12 тт.
- Маркіян Шашкевич. (1905). "Вірна". Збірка "Вестнике Народного дома". Народна пісня "А не в Бору Сосна зашуміла".
- Онацький Є. Д. (1962). Паралелізм. Українська мала енциклопедія.
- Франко І.Я. (1976) " Годуй гадюку молоком..." Зібрання творів у 50-и томах.
- Шевченко Т. Г. (1847). "В казематі". Санкт-Петербург.
- Шевченко Т. Г. (1848). "На вгороді коло броду". Косаралі.